

3. Огієнко В. І., Луняков О. В., Лісняк О. Ю. Інтернет-банкінг як перспективний напрям розвитку ринку фінансових послуг. Електронний журнал «Ефективна економіка» № 6. 2012.

УДК 338

Гула Інна

студентка факультету економіки та менеджменту
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Артеменко Людмила

кандидат економічних наук, доцент
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Тернопіль, Україна

Inna Hula

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University.
Student of the Faculty Economics and Management
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Liudmyla Artemenko

Ph.D, Associate Professor
Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University
Student of the Faculty Economics and Management
Ternopil, Ukraine

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК СПОСІБ ЗМЕНШИТИ ТА ЗУПИНИТИ НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНОГО ПОТЕПЛІННЯ НА СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ ECOLOGY OF THE ECONOMY AS A WAY TO REDUCE AND STOP THE NEGATIVE IMPACT OF GLOBAL WARMING ON THE WORLD ECONOMY

Новини про глобальне потепління сьогодні для кожного стали буденністю. Щодня з телевізійних екранів нам говорять про зміни клімату, підвищення температури повітря, повідомляють про нові стихійні лиха, які забирають людські життя і спустошують землі. Учені в журналі *The Anthropocene* зазначають, що саме людська діяльність, використання техніки, розвиток металургії та підприємств енергетики призводить до швидких темпів зміни клімату, що стають причиною того, що Земля змінює своє «обличчя». Головною причиною глобального потепління є викиди газів в атмосферу, а саме CO₂, внаслідок спалювання органічного палива сучасними автомобілями, металургійними заводами та енергетичними підприємствами. Парниковий ефект, який виникає через надмірну кількість газів у повітрі і спричиняє те, що ми називаємо глобальним потеплінням. Чим це загрожує людству? Такі зміни клімату у першу чергу викликають різноманітні катаклізми: урагани, повені, цунамі, землетруси і посухи, а танення льодовиків призведе до виявлення всіх слабких місць земної кори, які можуть спричинити нові непередбачувані надзвичайні ситуації. В загальному за останні 50 років температура землі збільшилась на 1,1 градус.

У контексті проблеми взаємовідносин людини і навколишнього середовища економічна теорія утвердила нову екологічну парадигму, в основі якої розглядається розвиток економіки та суспільства з врахуванням необхідності збереження екосистем, створення задовільних умов для існування людства та його подальшого розвитку. На сьогодні всі наковці світу, міжнародні організації (ООН, ОЕСР) утверджують необхідність провадження «зеленої» економіки, яка має гармонізувати стосунки між людиною та природою, трансформувати стару економічну систему, яка могла б призупинити природні зміни, що негативно впливають на економіку всього світу.

Зміни клімату, які щороку стають більш відчутними без всякого сумніву завдають шкоди світовій економіці. Глобальне потепління викликає зміни економічної географії, а саме змінюються зони вирощування сільськогосподарських культур, відбувається зміщення берегової лінії. З економічної точки зору, саме сільське господарство зазнає найбільшого впливу від глобального потепління. Через зміну температури Землі території, де вирощують сучасні культури можуть стати непридатними для їх культивування; більшість диких тварин будуть змушені шукати нові більш придатні умови для проживання.

Зміна берегової лінії призведе до міграції населення, що зробить промислово-розвинені регіони непридатні для функціонування. У містах, які розташовані на узбережжі, виникне необхідність споруджувати греблі та інші системи для керування водними ресурсами. Такі вже створені в Франції та Нідерландах. Міграційні процеси, які виникають через наслідки глобального потепління вже сьогодні створюють політичні конфлікти, які негативно впливатимуть на економічні системи країн та міжнародні відносини.

8 жовтня 2018 року провідними науковцями світу, у тому числі і українськими, було представлено комплексний звіт про наслідки глобального потепління [1]. Згідно з ним, глобальне потепління щорічно завдає збитків країнам світу на суму 2,4 трильйонів доларів, це складає 2,5 % світового ВВП. В основному це пояснюється зменшенням продуктивності праці населення, яке викликане неспроможністю виконувати ряд робіт, як у сільськогосподарському так і в промисловому секторі. За даними видання Independent, через зниження продуктивності праці у 43 країнах світу відбулось зниження ВВП. В основному це країни Азії, а саме Індія, Китай, Малайзія, Таїланд [2].

Науковці вказують на необхідність зменшення викидів газів до 2035 року на 45%, щоб оминати найгірший сценарій розвитку світу. Тому саме зараз необхідно будувати нові підходи до введення бізнесу та функціонування економічних систем. Орієнтири «зеленої» економіки базуються на проведенні політичних реформ, спрямованих на екологізацію економіки, впровадження та реалізацію проектів для удосконалення технологій ефективного використання природних ресурсів та більш чистого виробництва. Під екологізацією розуміють процес проведення послідовних та обов'язкових змін, пов'язаних з впровадженням нових управлінських, юридичних та технологічних рішень, які спрямовані на ефективне використання природних ресурсів з одночасною мінімізацією негативних наслідків для довкілля. Екологізація природокористування дасть змогу удосконалити взаємозв'язок між виробничим сектором та навколишнім середовищем. Заходи екологізації у сфері природокористування підвищать екологічний ефект, що припадає на одиницю виробленої продукції. Це у свою чергу дасть змогу подолати глобальні, регіональні та локальні екологічні загрози.

Важливим кроком у подоланні негативних наслідків глобального потепління, зупинення процесів зміни клімату є екологізація економічних систем, що посилює екологічну спрямованість економічних систем. Це проявляється у встановленні нової економічної та екологічної культури, формування нормативно-правової бази, впровадження екологічної відповідальності, що спрямоване на покращення зв'язку «людина-економіка-екологія». Важливо зазначити, що екологізація економіки веде за собою не просто штрафи, санкції чи обмеження, вона передбачає докорінні зміни в системі введенні бізнесової діяльності, в тому числі запровадження нових механізмів у металургійній галузі, енергетичній та машинобудівній.

Перелік використаних джерел:

1. Global Warming of 1.5 °C [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://www.ipcc.ch/sr15/>
2. Global warming set to cost the world economy £1.5 trillion by 2030 as it becomes too hot to work [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://www.independent.co.uk/environment/global-warming-climate-change-economic-effects-jobs-too-hot-to-work-india-china-a7143406.html>